

רוכבים בבקעה

בחול המועד התקיים בבקעת הירדן פסטיבל מוטורי ראשון מסוגו. במסלול המרוצים היחידי העומד בכל התקנים הבין-לאומיים התקיימה אליפות ישראל באופנועים כבדים ובאופנועי כביש ושטח מיוחדים.

50 שנים לשחרור ירושלים ישע והגולן • במה תרנית אידאולוגית ומעשית לחיזוק אחיזתנו בארץ

- 8 **סיכום תיירות חול המועד במתעצות ביהודה ושומרון**
- 6 **חגים vs רווקים מתנחלות ברשת**
- 4 **שמוליק בן שאול המייסדים**

הרב אלי שיינפילד
מכללת אורות ישראל, קמפוס רחובות

על הפרשה - נח

דור הולך ודור בא

ויסורין ועבודת קרבנות ותפילה ולא בקשו, שנאמר 'ויאמרו לאל סור ממנו' - אלו היסורין. 'ודעת דרכיך לא חפצנו' - זה תורה. 'ומה ש-די כי נעבדנו' - אלו הקרבנות. 'ומה נועיל כי נפגע בו' - זה תפלה. (שמות רבה ל' יג:) דברי רב אחא מפתיעים. כיצד יעלה על הדעת כי לדור חוטא ופושע היו אמורים להימסר מתנות רוחניות נעלות? ואם סובר רב אחא שאנשי אותו הדור היו אנשים בעלי שיעור קומה רוחני, הכיצד אנשים שכאלו נפלו למקומות נמוכים וחטאו בחטאים חמורים כל כך

אשר אנו נפגשים עם התנהגות שלילית, של יחידים או של חברה, אנו עלולים להסיק כי מדובר באנשים שפלים בעלי תכונות נפשיות נמוכות. מחשבה זו עלולה לעלות בכל דור ובוודאי שיש לה מקום ביחס לאנשי דור המבול, אשר נגזר עליהם כליה ואבדון. אם נעיין בדברי רבי אחא המתייחסים לאנשי דור המבול נגלה שמחשבה זו לא בהכרח נכונה, וכך הם דברי המדרש: "אמר רבי אחא: ביקש הקב"ה ליתן להם (לאנשי דור המבול) ארבעה דברים - תורה

עומסי התנועה לא נמצאים רק בדרך לתל אביב, אלא גם בכבישי יהודה, שומרון ובקעת הירדן. הסיבה העיקרית לכך היא תשתיות ישנות וכבישים שאינם מתאימים למספר כלי הרכב אשר נוסעים כיום על הכבישים. בנוסף, ישנם כבישים בתוואי ישן עוד מתקופת המנדט אשר עוברים בתוך כפרים ועיירות ויש לתת להם מענה שעוקף את החיכוך שנוצר. בתקופה האחרונה פועלת מועצת יש"ע לקדם ולשפר את התשתיות, בעזרת תכנון ותקציבי ביצוע. ממשלת ישראל נדרשת לסייע לחלץ אותנו מהפקקים. השבוע בישיבת ממשלה - למה לעמוד שעות בפקקים במקום לקדם את התכניות?

המשך בעמוד הבא <

ירושלים	ניסה	יציאה	חברון	ניסה	יציאה
17:21	18:36	18:36	17:36	18:34	18:34
17:40	18:38	18:38	17:38	18:36	18:36
17:31	18:37	18:37	17:33	18:38	18:38

יחידה ועיתון

מדרך למטייל במעינות יהודה ושומרון ובקעת הירדן
מחיר מבצע לרגל ההשקה 20 ש"ח בלבד
 לרכישה:
www.yeshaclick.co.il
 052-5665052

10.1.17
מועצת יש"ע מציגה: מדריך למעינות הכבושים | צפריר רנית
 הספר "מעין" מרכז מסלולי טיולים שהכשירו המתנחלים לעשרות מעיינות...
 "מה יכול להיות נעים וכיפי יותר מטיולים לאתרי מעיינות המייצגים את כל מרכיבי התרבות הנופית והחקלאית של הגדה המערבית? מלטבול בכריכה קריחה ביום קיץ לוהט ולהריח את פרי הבוסתנים שעה שנופי ארץ אבות עוטפים אותך מכל עבר? הספר החדש שהוציאה..."

מדינת ישראל, בולטת האפליה הקשה בהשקעה בתשתיות כבישים באזורינו. כבישים חדשים ושיפור התשתיות יפחיתו בצורה ניכרת גם את תאונות הדרכים, אשר מתרחשות לא פעם באזורים אלה. תאונות הדרכים, עליהן כבר כתבנו בעבר, הן רעה חולה אשר שיפור התשתיות המיושנות ביהודה, שומרון ובקעת הירדן יוריד בצורה ניכרת.

קיימות תכניות לביצוע מידי להוספת כבישים עוקפים שיורידו את העומס בכבישים, יעלו את ביטחון התושבים וישפרו את איכות חייהם. עוקף אל-ערוב בואכה קריית ארבע והר חברון, עוקף חווארה בואכה שכם ויישובי גב ההר, שיקוע קלנדיה אשר יקטין את עומסי התנועה בכניסות הצפוניות והמזרחיות של ירושלים, עוקף לובן בדרך לבית אריה ומערב בנימין והרחבת הכביש המחבר בין צומת שילת למודיעין עילית. כאמור תכניות אלו נמצאות כעת על שולחן הדיונים ומוכנות לביצוע מידי, ואנו פועלים לאישור תקציב לביצוע הכבישים אשר ישפר באופן ניכר את העבירות בכבישי יהודה, שומרון ובקעת הירדן - לטובת כל אוכלוסיית האזור. נדרש שיתוף פעולה של שרי הממשלה ובראשם ראש הממשלה על מנת לחלץ את תושבי האזור התקועים בכבישים. אנו מחכים לראות כיצד הם יפעלו בעניין.

למקום עבודתם בבוקר וחזרה לביתם בערב. עומסי התנועה בדרכים האלו מקשים על חיי התושבים, אשר מוכרחים להקדים את יציאתם מהבית, מכיוון שאם לא יעשו כן יגיעו מאוחר ליעדם. בניגוד לערי המרכז, שם ניתן להשתמש בתוכנות הניווט למיניהן לעקיפת חלק מעומסי התנועה, ביהודה ושומרון המצב שונה. דרכי הגישה הן יחידניות ועקיפתן כרוכה בנסיעה בכבישים סגורים לתנועה ישראלית או במעבר בכפרים ערביים ובסכנת חיים ממשית.

תושבי גב ההר בשומרון והעובדים שם, יצטרכו לא רק לסבול מהפקקים בשעות הבוקר, אלא גם לעמוד בתוך עומסי תנועה בלב הכפר חווארה ולסכן את חייהם ממש. הנסיעה בכביש 60, כביש אורך מרכזי באזור, כרוכה במעבר בתוך היישוב הערבי חווארה. לפני מספר חודשים צפינו כולנו בתושב איתמר, שהיה בדרך לביתו, נקלע לעומס בכביש, נרגם באבנים ונאלץ להשתמש בנשקו לאחר שחשש לחייו.

בתקופה האחרונה אנו עושים מאמצים להתאים את הכבישים לצורך של תושבי האזור. הכבישים העוקפים האחרונים נבנו לפני כ-20 שנה, ובשנים האחרונות נוצרה לקות בתשתיות של כבישים ישנים וחוסר בכבישים חדשים. דווקא לאור הפיתוח המואץ של הכבישים בשאר רחבי

אם חשבתם עד היום שעומסי התנועה הם נחלתם של אלה המבקשים להגיע אל תל אביב ומרכז הארץ דעו שלא כך הם פני הדברים. בנוסף לדיווחים שנשמעים באופן קבוע בתחנות הרדיו, המזהירות את הנהגים מפני עומסים חריגים, על הפקקים האלה לא תשמעו. ביהודה ושומרון ישנם פקקי ענק אשר באופן תדיר מכבידים על יומם של תושבי האזור במספר מוקדים קבועים.

אם תגיעו בשעות העומס, למשל, לכיכר אדם, הנמצאת בכניסה ליישוב גבע בנימין הצמוד לירושלים "תבלו" כ-25 דקות בדרככם לעיר הבירה, מרחק של 4.5 ק"מ בלבד. ביציאה מירושלים, הנסיעה לכיוון יישובי בנימין באותה הדרך תיקח לכם קרוב לחצי שעה. בגוש עציון, נסיעה של כ-10 ק"מ מהכניסה ליישוב נווה דניאל על כביש המנהרות לכיוון ירושלים, תיארך בשעות העומס קרוב לשעת נסיעה ולעתים אף שעה וחצי. בכיוון ההפוך, לכיוון יישובי גוש עציון והר חברון הנסיעה תיארך גם כן כשעה. גם היציאות מהשומרון לכיוון גוש דן, בעיקר על כביש 5 עמוסות בפקקים מאזור ראש העין ומערבה.

חשוב לציין כי דרכים אלו הן כבישים מרכזיים ביהודה ושומרון, עליהם נוסעים בכל יום עשרות אלפי כלי רכב, ישראלים ותושבי הרשות הפלסטינית, בדרכם

חטאי דור התחיה. הרב קוק כותב במאמר "הדור", כי נפילותיהן של דור התחיה אינן נובעות מחמת רדידותו, אלא דווקא מחמת תביעותיו הגדולות של הדור לרוחניות עמוקה. ומכיוון שאנשי הדור לא נפגשים לעיתים עם המענה הרוחני המבוקש להם, הם בועטים בקדשי ישראל, ומחפשים מזור לתביעתם במקומות אחרים, נמוכים ביותר, מחמת מעלתם הרוחנית הגבוהה. נמצאנו למדים שאנשי דור המבול לימדונו על דרך השלילה, מה רבה היא חובת השמירה על אנשים, זמנים, ומקומות מקודשים. את הפוטנציאל הגדול שיכול לצמוח משמירת נאותה, וחלילה את הקלקול הגדול שעלול להיגרם מחוסר שמירה ראויה.

יותר, כך בהתאמה נצרכת לה שמירה חזקה יותר, שהרי כאשר אנשים גדולים עולים למעלה, עלייתם עוצמתית ומרשימה, אך כאשר אותם אנשים גדולים נופלים למטה, נפילתם חזקה במיוחד. נכונים דברים אלו גם ביחס למקומות ולזמנים בעלי פוטנציאל רוחני גבוה. ככל שהזמן והמקום מסוגלים לרוחניות גבוהה יותר כך יש לשמר אותם בצורה חזקה יותר ולא לפספס את היתכנותה של המעלה הרוחנית הקשורה בהם. בכך נוכל הבין את העונשים החמורים המוטלים על מי שמחלל את קדושתה של ארץ ישראל במעשיו, שהרי ארץ ישראל ספוגה ברוחניות, והפוגם בקדושתה, מגורש ממנה לארצות הנכר. כך נוכל גם להבין את

עד שנידון כל הדור ההוא לכליה? האדמו"ר מסוכצ'וב עומד על נקודה זו בספרו "שם משמואל" ומלמד אותנו יסוד מופלא. דווקא בגלל שהם היו אנשים גדולים באופן מיוחד, הנפילה שלהם הייתה חזקה כל כך. הכיצד? נשמות גבוהות זקוקות למזון רוחני איכותי וגבוה, אשר יתאים לגודל נשמתם. כאשר אותן נשמות לא מוזנות במזון המתאים להן, עוצמתן החזקה מתגלית באפיקים נמוכים שליליים, וכך הם מתגלים כמעורמיהם ובשפלתם הרבה. בהמשך דבריו מצביע האדמו"ר מסוכצ'וב על הארה רוחנית חשובה אותה יש ללמוד מדברי רבי אחא, והיא שככל שהחברה בעלת פוטנציאל רוחני גבוה

לרגל חנוכת השכונה החדשה

יקיר

אכלוס מיידי

המשפחה התרחבה?

שדרגו לבית צמוד קרקע ענק במרכז!

30,000 ₪ | הנחה | 7 חד' 197 מ"ר

אתם מוזמנים לבוא לגור בבית משלכם במרכז הארץ בקהילה דתית לאומית חמה ומחבקת, 25 דקות בלבד מפתח תקווה

בית. משפחה. קהילה.

בתוך יישוב ירוק ומלא חיים המשקיף אל הנוף הקסום של נחל קנה, נמצא הבית החדש שלכם בשומרון

המיקום המעולה סמוך לפתח תקווה, אריאל, פארק אפק ועוד פותח לכם אינספור הזדמנויות תעסוקה במקומות המובילים בארץ בתחומם יחד עם מגורים בקהילה חמה ואוהבת.

אתם מוזמנים לבוא להצטרף!

- תל אביב
35 דק'
- פתח תקווה
25 דק'
- כביש 6
12 דק'
- פארק הייטק אפק
10 דק'

מוזמנים לבוא ולהתרשם, לפרטים ותאום - אתי 050-5382852 | www.yakir1.co.il

הפריצה החקלאית בבקעת הירדן

// מראיון: **אבינדב ויתקון**

הפריצה החקלאית בבקעת הירדן

סיפורו של החקלאות הוא רחב ועמוק, הוא סיפור חיים בפני עצמו, ואולי סיפור החיים העיקרי בבקעת הירדן. החקלאות איננה רק חריש וקציר. חקלאות חייבת להיות הצלחה כלכלית, תבונה עסקית, יכולת לעמוד בלחצים וסיכונים - לספוג הפסדים ולהשקיע סכומים לא מבוטלים בצפייה להצלחה עתידית. בכך החקלאות בבקעת הירדן דומה לחקלאות במקומות רבים אחרים, ובכל זאת היא ייחודית: ייחודית בהיקפה ובחומתם העצום שהטביעה על פניו ומראהו של חבל הארץ הזה, שבין הירדן וגב ההר.

"חייב להיות טובי", עונה שמוליק בן שאול, איש פצאל, לשאלה בשלמו. תשובה זו של בן שאול היא ודאי המוטו המניע של החקלאות בבקעה, שלבן שאול עצמו יש מניות חשובות בה. העשייה בשדה, הניסוי והטעייה, הסקרנות והתשווקה להגיע ליבולים טובים ותוצאות מעולות, הן שהקנו לבן שאול את שמו הטוב, וזיכו אותו בכמה וכמה גילויים מעניינים בתחום. בן שאול הגיע לבקעה כבחור צעיר עם תחילת ההתיישבות. שלוש האיחזויות הוקמו אז בבקעת הירדן: קל"ה בדרום, שקבלה הדרכה חקלאית מעין גדי על ידי מדריך חקלאי שהיה מגיע בסירה, מחולה בצפון שקבלה הדרכה מעמק בית שאן, וארגמן במרכז שקבלה את ההדרכה שלה מכפר ויתקין, כלומר, משמוליק בן שאול שנקרא לדגל על ידי תנועת המושבים בנובמבר '68 כדי להדריך את הנחלאים הטרניים. בן שאול היה 'קשיש' בן 26, עזב את המשק המשפחתי בכפר ויתקין וירד לבקעה לראות מה ניתן לעשות. "הרקע שלי היה ב'פקולטה של הזקן', כלומר מה שלמדתי במשק של אבא שלי, אבל עם העזרה שקבלנו ממדריכי משרד החקלאות זה הספיק".

מתחת לכסוי, מספר בן שאול, "החלטנו לבדוק את זה לעומק, ופניתי לד"ר קטן מהפקולטה לחקלאות. סיפרתי לו על האדמה המתחממת והתחלנו שורה של ניסויים בשטח, שהבהירו לנו חד משמעית שיחוסם הקרקע על ידי כיסוי בניילון משמיד את כל מחוללי המחלות בצמחים. ד"ר קטן חקר את התחום לעומק ופיתח אותנו, וגם זכה בפרס קפלן ובפרס ישראל, אבל הרעיון בא מהשטח. אנחנו לפחות נהנינו מיבולים טובים".

תחום נוסף הוא טיפוח זן ענבים המתאים לבקעת הירדן, למעשה, אחד הזנים המשמעותיים שהפכו את ענף הכרם בבקעה לרחב וכלכלי. "לפני עשרים שנה בערך הזמנתי כמה שתילי ענבי מוסקט, ולאחר הנטיעה ראיתי שהחלקה מתפתחת שונה בין גפן לגפן. הספק של הגפנים אמר לי שזה שום דבר, אבל כשהגענו לשלב הפרי היה לי ברור שיש אצלי שני זנים שונים, שאחד מהם

מליחות הקרקע", אומר בן שאול. "שתלנו עגבניות ופלפלים אבל לא הייתה הצלחה גדולה. המהפכה הגדולה החלה כשגילינו את תופעת הלואי של ההשקיה מתחת לכיסוי ניילון".

השילוב של טפטפות - שהיו יצור חדש ומהפכני של ממש - ששולבו בחיפוי פלסטיק יצר תופעה מעניינת: "שתלנו מלונים, וכשהיינו מגיעים בבוקר, יכולנו לראות גושי מלח שהתגבשו בשולי יריעות פלסטיק, מסביר בן שאול, "כלומר בגלל שהמים אינם יכולים להתאדות בקלות בגלל יריעות הפלסטיק, נוצרה תנועה שהעלתה את המלח מעל לשפני הקרקע, ודחתה אותו החוצה. התוצאות היו נפלאות, גם במלונים, גם בחצילים, גם בעגבניות וגם במלפפונים: פרשנו יריעות, המלח נדחה והיבולים היו מצוינים". כך החלה למשך תקופת מה 'קדחת' המלונים לייצוא: "המלונים מזן 'טל דבש' יוצאו לאנגליה. מלון עם טעם מוזר שהאנגלים אוכלים עם בשר", אומר בן שאול, "ובמשך מספר שנים המלונים היו להיט של הבקעה עד שכמו כל דבר טוב הגיע לזה הסוף. בכל אופן, בתקופת השיא היינו מגיעים עד ל-9,000 טון מלונים בשבוע. זה היה נהדר".

תחום חשוב נוסף שהתגלה אגב עבודתו של בן שאול בשטח, הוא החיטוי התרמי - חיטוי הקרקע ממזיקים וצמחיית בר על ידי חום. "באחד הימים כשבאתי לשתול חצילים מתחת ליריעות ניילון, שמנו לב שהאדמה ממש רותחת וצמחיה לא צומחת

ראש הממשלה לוי אשכול
שותה ממי מעיין בבקעת הירדן

צילום: משה מילנר
לשכת העיתונות הממשלתית

כאיש מכירות - הכל". קשה להעריך אם הבקעה תתכסה בשנים הקרובות בראשים צהבהבים של אננס, אבל לדברי ינון רוזנבלום ממושב נעמה, ספק אם אלפי הדונמים של צמחי תבלין יוסיפו להתקיים בה. רוזנבלום הביא לבקעת הירדן את גידול התבלינים לייצוא בשנת 85, תחום שהיה בחיתוליו באופן כללי, ורק בודדים בארץ עסקו בו - גידול תבלינים טריים לייצוא שנלקטים, נארזים ונשלחים לחו"ל באותו יום או למחרת. "הגידול הזה היה בנסיקה עד 2007-8, וישנם כמה וכמה מגדלים מצוינים בבקעה שמגדלים שטחים גדולים. אלא שכמו הרבה גידולים אחרים, מאז 2008 יש ירידה משמעותית, הן בגלל החרם באירופה, והן בגלל תחרות ממגדלים ממדינות עתירות ידי כוח אדם שנהנים גם מתמיכות ממשלתיות מאסיביות. היום הגידול הזה נמצא בסכנת קיום", אומר רוזנבלום בגילוי לב, "אנחנו ממש נאבקים על הישרדות הענף הזה". גם ויזואלית וגם עניינית, הגידול החקלאי ש"בולע" את הבקעה ומתרחב משנה לשנה הוא ענף התמרים, ובראשם המג'הול - התמר השמנמן והמתוק להפליא, חביבם של האירופים, ובייחוד הערבים שביניהם. לא פחות מ- 25,000 דונם תמרים נטועים בבקעה, והיד עוד נטויה. כל מי שרק יכול לנטוע או להצטרף למטע בנטיעה עושה זאת, והמג'הולים המרהיבים מכסים את הנוף מלא העין. זנים שונים של תמרים ניטעו בבקעה עם תחילת ההתיישבות אבל לא נחלו הצלחה גדולה. הבאת המג'הול מארה"ב החלה לתת את אותות השינוי, אולם המחירים נותרו נמוכים. למעשה, רוב המטעים היו על סף עקירה, עד שתושב תומר, דני מימון, החליט להתנתק מאגודת ה'דקלאים' ולשווק לחו"ל את דקלי הבקעה באופן ישיר. היוזמה הזו שינתה את פני הענף, העלתה את המחירים, והותירו אותו גם היום כענף הסולידי, הצומח וככל הנראה הנוח ביותר. דונם אחר דונם ננטשו הירקות, הענבים והחרציות ובמקומם צמחו דקלים: תחילה מראם כפעוטות ששערם אסוף ב'קוקו', אולם עד מהרה הם צומחים לגובה ולרוחב כזקיפים רבי הוד.

"היום יש אנשים בני 70 ששותלים תמרים כדי שבגיל 80 תהיה להם פנסיה. אין לזה הסבר ... ויש פה אנשים שהתחילו בגיל 70 לפני 7 שנים, ועכשיו הם מחייכים. אז לתת יעוץ לעתיד אני לא יודע, אבל אני יודע לומר שהצלחנו כי היינו החלטיים, לא הרמנו ידיים מהר למרות החום הכבד התנאים הקשים, ואפשר להסתכל אחורה בגאווה על מה שנהיה פה בבקעה. זה נס אקולוגי מה שקורה פה - הפכנו מדבר לארץ ירוקה, אנחנו מייצרים אלפי דונמים ירוקים שמנקים את האוויר, לוקחים מי שופכין שפעם היו זורמים לים המלח ומשקים את התמרים, ואת הפירות שולחים לאירופה וארה"ב ומקבלים בחזרה דולרים ויורו. יש נס יפה יותר מזה?".

יעקובי ז"ל מתל עדשים היה מדריך חקלאי מטעם משרד החקלאות שהכניס לבקעת הירדן את גידול החרציות. תחנת המו"פ' תחנת צבי' קרויה על שמו. "הייתה תקופה ארוכה בה היית עובר בכביש הבקעה בלילה, וכל הבקעה הייתה מוארת, כי בשטחי הפרחים דלק האור כדי שהפרחים יצמחו לגובה", אומר בן שאול.

ענף הפרחים לייצוא גווע עם הזמן, וכך נראה היה שגם ענפי הירקות. השוק המקומי היה רווי והמחירים נמוכים, עד שיאיר אזולאי ממושב תומר עשה מעשה מתבקש בענף: הוא לקח סיכון.

"בשנת 99 ניסינו לחשוב על גידול פלפלים לייצוא כמו שעשו חקלאים בערבה", מספר אזולאי, שהגיע לבקעה משדרות הדרומית. "הגשנו בקשה למנהלת ההשקעות של משרד החקלאות כדי לקבל מענק, ונדחינו כי מומחי משרד החקלאות טענו שהבקעה לא מתאימה לגידול פלפלים לייצוא. אז אמרתי נגדל, ואתם תראו את האיכות. אם נכשל - ההפסד עלי, ואם נצליח - תנו לי את המענק". אזולאי עשה התאמות מתבקשות לתנאי הבקעה לעומת הערבה, והקים בית גידול לפלפלים שהצליח מעל מצופה, וממנו צמחו ועלו לא פחות מ- 5,000 דונם פלפלים בבקעה, מהם 550 דונם פלפל אורגני של אזולאי.

"זה היה סיכון מסוים, אבל חייבים לקחת אותו", מסביר אזולאי, "שבשנים האחרונות נטל שוב את הסיכון, והפעם באופן הרבה יותר משמעותי". התחרות והחרם האנגלי על התוצרת שלנו עשו את שלהם, והחלטתי שאני צריך לעשות הסבה. צמצמתי את הפלפלים ל-150 דונם, ובשאר השטח הקמתי לפני ארבע שנים משק לגידול אננס". קשה לחשוב על פרי פחות מתאים לבקעה הצחיחה מהאננס הטרופי, אבל אזולאי הבין כבר, שתנאים סביבתיים לא צריכים לעכב חקלאי נחוש ומקורי. "מדובר במשק מאוד טכנולוגי בהשקעה עצומה של מעל 100,000 ש"ח לדונם", הוא אומר, "ההשקעה מטורפת אבל התוצאה משתלמת: יש לנו את האננסים מהטובים והטעימים בעולם. זה לא פשוט, אבל הכנסתי בזה את כל 30 שנות הניסיון שלי כחקלאי: את הידע כמגדל, כמושק, כיוזם,

מוצלח בהרבה מהמוסקט שהזמנתי. ביררתי ככל שיכולתי, אבל לא זיהיתי את המקור של השתילים הללו ומהו הזן הזה בדיוק". בן שאול הזמין את פניו שריג מנהל מרכז המו"פ (מחקר ופיתוח) החקלאי של הבקעה שיתרשם מההפתעה המעניינת. באותה שנה, ביום עיון בנושא הכרם הרצה שריג על ענבים בבקעה, והציג את הזן הטוב ביותר שראה השנה, ה-□□□□. "אף אחד לא הבין לאיזה זן הוא מתכוון" צוחק בן שאול, "ואז הוא הסביר שזה ראשי התיבות באנגלית של שמוליק בן שאול".

מהכרם הזה נלקח חומר ריבוי ופותחו שתילים רבים, עד שתוך זמן קצר כמעט כל הכרמים בבקעה עברו לזן ה-□□□□ המשגשג. כעת האחוזה מתחילים לרדת שכן זנים חדשים נכנסים לגידול. בן שאול מקבל זאת כמובן מאליו: "אני אפשר לעמוד במקום בחקלאות, צריך תמיד ללכת קדימה: לראות מה מגדלים בחו"ל, מה השוק דורש, להבין את הכלכלה היום והדרישות של מחר. זה גורל החקלאות: השווקים כל הזמן משתנים ובבת אחת ענפים משגשגים מאבדים את הצדקת הקיום שלהם". פורצי הדרך לבקעה ירוקה, החקלאים שהוריקו את הבקעה וממשיכים לחפש ולפרוץ. זו ככל הנראה הסיבה מדוע קשה למצוא נוסטלגיה אצל חקלאים: הכרם של אתמול הוא חממת הפרחים של היום, התבלינים של מחר ומטע התמרים של מחרתיים. תהליך ההפרחה של הבקעה ידע את כל התמורות והאתגרים, ענף הפרחים היה אחד מהם. צבי

שר העבודה יגאל אלון בעינות פצאל 11.12.1967

צילום: משה מילנר
לשכת העיתונות הממשלתית

חגים vs רווקים

תנחשו לבד, ואז תוסיפו שלוש. אל תתערבו בהחלטה אם לטוס לחג או לא. ברור לכולנו שהקנאה, ולא תפילות החג, מדברת מגרונכם. תנו חיך, פרגנו, תשמחו במקום שלנו בחיים. תתעניינו בנו אבל באמת, אין לנו כוח לנימוסים רכילותיים. זוכרים את "לשון הרע דבר נורא"? זה עדיין בתוקף! ואת "סבלנות לא קונים בחנות"? גם זה עדיין בתוקף! תנו לנו להתפלל בכבוד. עזבו את גודל הכיפה, עומק המחשוף, אורך השמלה וצבע החולצה.

תנו לנו לבכות בשקט בתפילה. בלי לוטו ניחושים וחלוקת ציונים. למשיח זה סבבה לחכות דורות, אבל לחתן כבר נגמרו לכם הכוחות? תנו לנו לנשום ותסמכו עלינו ועל הקב"ה.

תאמינו או לא, אנחנו ממים כבר למצוא את המקום שלנו בעולם. ואני מחדדת, את המקום שלנו, לא את שלכם. בחרנו, כל אחד מסיבותינו, לא להתחתן עדיין. אל תיכנסו לנו לוורידים בעניין, אל תטיפו לנו, ובטח שאל תנסו לשדך לנו את הבן של השכנה של סבתא של הבן דוד השני של גיסתכם. בהתחשב בזה שאתם אפילו לא יודעים אם מדובר בזכר או בנקבה, זה קצת מעליב. אנחנו נמצאים בתקופת חיים מורכבת, בתפר של בין הגשמה עצמית לבין התמודדות עם המציאות, מחפשים כל הזמן את האיזון והדיוק שלנו. חתונה, היא לא המטרה. היא אכן דרך חשובה ומשמעותית מאד, אבל היא לא המטרה.

ולמרות הסטטוס המפוקפק שלנו כרווקים, אנחנו יודעים על בשרנו שהחיים זה עבודה קשה. זוגיות, חברות, משפחה, עבודה, ומכבי חיפה - אין פה ניסים או קיצורי דרך.

מתוך הצפייה בכם, הבנייה העצמית שלנו וההתפכחות אל מול החיים, אנחנו מחפשים את אותו אחד יחיד ומיוחד שנרצה לעבוד איתו (ועליו) בהמשך החיים.

אני יודעת שנראה לכם שהקשיים שלכם, כנשואים, הרבה יותר איכותיים ועמוקים. אבל זה רק נראה לכם. גם לנו יש קשיים ומשברים, והם לא נופלים באיכות ובעומק משלכם, הם פשוט שונים.

אז מה כן אפשר לעשות? טוב ששאלתם! קבלו כמה טיפים על חשבון הבית: פנו את עמדת השיפוט המהיר, וותרו על החיבוק הזהיר. אל תנעצו בנו מבטים, גם לא בגב. גידלנו שם חיישנים בזמננו החופשי הרב. אל תתעניינו בשעות השינה שלנו.

ידוע לכל שאיב מספר אחד של רווקי ישראל אלו הם חגי ישראל. מודה, מדובר בתקופה קשה אפילו לאחת כמוני, שחוגגת כל שנייה של רווקות. הלבד לא חדש לנו, הוא חברנו הקרוב והטוב. הוא החבר הזה שלפעמים אתה מת עליו, ולפעמים בא לך למות בגללו. הוא החבר הזה שנדחף לכל מקום ובכל זמן בלי שאף אחד הזמין אותך. הוא החבר הזה שלא משחרר, שדורש דיוק ובידור, שלא מתפשר על פחות מעבודה פנימית כנה ונוקבת. הוא החבר הזה שגורם לך להתמרמר ולהתמסכן, אבל במקביל מפרגן לך טיסות, יציאות וחיים מלאי הטבות. הוא החבר הזה, הנודניק, שעדיין לא החלטת אם הוא טוב או רע ליהודים. ופתאום מגיעים להם החגים והורסים את כל הזוגיות הזו.

בתקופת זמן קצרה כל כך, תור ארוך כל כך של אנשים פתאום מתערב לך בחיים: משפחה, שכנים, משפחה של השכנים, משפחה של השכנים, שכנים של המשפחה, משפחה של המשפחה, והכלב של השכנים עם המבט המאוכזב הזה בעיניים.

מרגש לראות איך לאנשים שונים נוצר מכנה משותף ומוצק סביב נושא אחד - אתה. נוגע ללב לראות איך כולם הופכים ליועצים שלך, לכל עניין שתרצה ושלך: זוגיות, בררנות, אישיות, רוחניות, חיצונית, אלגנטיות, פנימיות ואנטישמיות.

אז זה הזמן להגיד את זה אחת ולתמיד: לא ביקשנו ייעוץ! גם ככה מורכב לנו, קשה לנו, צפוף לנו, אינטנסיבי לנו. פשוט סתמו. וזה הכי עדין שלי.

הפצת עלוני שבת בכל הארץ

סליחי הציפור שלכם
מבית מקור ראשון

הדבקת מודעות
בבתי הכנסת
ובריכוזים דתיים

לכרטיס: יוסי בן הדוד
052-8908518
yossib@makorrishon.co.il

מה יקרה

חנוך דאום בבקעת הירדן / ח' בחשוון 28 באוקטובר

פותחים את סדרת הבידור עם המופע המדהים של חנוך דאום. דאום מזמין אתכם להצטרף למסע בימתי אסוציאטיבי אל תוך ראש חרדתי. כי החיים, ככה אבא שלו אמר לו, תמיד הם תקופה קשה. בהיכל התרבות של בקעת הירדן בשעה 21:30. לפרטים ורכישת כרטיסים: www.mjv.org.il

משה להב ביום העלייה בעפרה / ו' בחשוון 22 באוקטובר

מצדיעים לעולים בעפרה ביום העלייה, יום מיוחד בו מעלים על נס ומוקירים את העולים החדשים. בשעה 20:00 התכנסות באולפנת עפרה למצגת תמונות, בשעה 20:15 דברי הוקרה לעולים וברכות ובשעה 20:40 תחילת המופע של משה להב "הטיש הגדול" יחד עם ננסי ברנדס. לפרטים ורכישת כרטיסים: www.ofra.org.il

חגידי במגילות ים המלח / ו' - ז' בחשוון 26 - 27 באוקטובר

במועצה האזורית מגילות ים המלח יחגגו גם השנה, כבכל שנה, את סיום גידיל התמרים השנתי. השנה יתקיים הפנינג משפחתי גדול לתושבים במטע תמרים לחופו של ים המלח: סיורים רגליים מודרכים וסיורי אפניים לכל המשפחה, קליעה בסנסני תמרים, סדנת כדרות והכנת כלים קדמוניים, טעימות תמרים טריים מן הגדיד האחרון, סדנאות יצירה ועוד. ביום חמישי בשעה 18:30 תתקיים מסכת אמנותית ובסופה הופעה של להקת "טיפקס". הכניסה חופשית. לפרטים: www.dead-sea.org.il

יום חמישי | 26 באוקטובר

ציונות לא חייבת להיות בשחור לבן.

בית צמוד קרקע
החל מ- **995,000** ₪
עמוד תור 8:17

בית חדש. קהילה חדשה. כרם רעים.

בימים אלה מתפתחת קהילה חדשה ומגוונת בכרם רעים 20 דקות בלבד ממודיעין. בתים צמודי קרקע במחירים אטרקטיביים, הצטרפו לצמיחה בכרם רעים.

www.kereim.co.il • (הראל) 052-566-5993

מה קורה?

לדיווחים ותמונות:

yesha.shelano@gmail.com

חול המועד באריאל 3 ימי פסטיבל "סוכות אלפי מטיילים" באריאל הסתיימו בהצלחה רבה לאור ההיענות העצומה והביקורת המצוינות של המבקרים מכל רחבי הארץ. המבקרים בפסטיבל נהנו ממתקני אקסטרים - אומגה מגובה 30 מטר, סנפלינג מגובה 12 מטר ומתקני המרכז הארצי לפיתוח מנהיגות וביניהם המגדל האלפני וקפיצת האמונה. בנוסף למתקני האקסטרים הקהל זכה בבמה פעילה ללא הפסקה, סדנאות יצירה, מתנפחים וטיוול משפחות לעיר יהודית עתיקה ללא עלות. ראש העיר **אלי שברו**: "עמדנו על תפוסה מלאה תוך התלהבות רבה מההיצע העשיר של האפשרויות. התחלנו מסורת ואנחנו נמשיך לקיים את הפסטיבל גם בשנים הבאות, נפתח ונגדיל אותו, ונשכלל את מתקני האקסטרים".

שר המדע בקדומים שר המדע **אופיר אקוניס** ביקר השבוע בקדומים יחד עם ראש המועצה **חננאל דורני** אשר סייר עמו ברחבי היישוב. את המפגש פתח ראש המועצה אשר ברך את השר והודה לו על נאמנותו לארץ ישראל בגאווה ובאומץ ועל תרומתו האדירה והשקעת משרדו בנושא קידום המדע. **דורני** הדגיש כי מאז נכנס השר לתפקידו זוכה קדומים לקשר הדוק ותמיכה ממשרד המדע. השר **אקוניס** הציג בפני בנות אולפנת אמי"ת להב"ה את משנתו הרואה את החשיבות של כולם, צעירים ומבוגרים, להיצמד לשורשים היהודיים והערכים, ובמקביל את החשיבות בהשקעה במדע ובטכנולוגיה. בהמשך נפגש עם תלמידות ותלמידי בי"ס יסודי שהציגו והסבירו על הלימודים והתוצרים. בהם פרש השר את חזונו ואמונתו, ובראשם רעיון שלמות הארץ והתנגדות מוחלטת לרעיון שתי מדינות אותה הוא משמיע בקול רם ללא פשרה.

שלמה נאמן: "ברוך ה' זכינו לארח עשרות אלפי מטיילים בחג הסוכות שבאו והתחברו לשורשים וראו גם את העתיד שנבנה כאן בגוש עציון".

חול המועד בשומרון בשומרון מדווחים על מספר חסר תקדים של מטיילים מהארץ ומכל העולם, בעיקר מיפן וסין, אשר הגיעו לפקוד את אתרי התיירות. בקרב התיירים הישראלים אתרי התיירות הפופולאריים ביותר הם: המרפסת של המדינה בפדואל, משם השקיפו המבקרים הרבים לעבר מישור החוף כולו (3), נהנו מסדנת עפיפונים ומסוירים מודרכים והר כביר. האתרים הבולטים אצל התיירים בחול המועד הם: הגן הלאומי הר גריזים, הגן הלאומי שומרון העתיקה, היקבים ושכונת השומרונים. במהלך החג הופיעו בצפון השומרון גם **סטטיק** ו**בן אל תבורי** ואמרו לקהל הרב שהגיע למקום: "הכוח שלנו בא מכם".

חול המועד בהר חברון אלפי מבקרים ומטיילים מכל רחבי הארץ בחרו בבלות באתרים, במסלולי הטיולים ובמעיינות שבחבל יתיר. בכניסה המסורתית לבירכת כרמיל, הבריכה הגדולה שנמצאת סמוך למושב מעון, השתתפו למעלה מ-600 איש. בכניסה לבריכה שולבו הדרכות של "מרכז סיור ולימוד וסוסיא" ורחצה בבריכה (4). כמו כן, אלפי מבקרים מכל הארץ נהנו מהחוויות באתרי התיירות המרכזיים: אתר "סוסיא הקדומה", מפעל "עשבי קדם" בכרמל, "חוות אברהם" ו"קפה רונאל" שבמצפה יאיר. ראש מועצת הר חברון **יוחאי דמרי** אמר: "לאחר שנים של השקעה, היום חבל יתיר בהר חברון נמצא על מפת הטיולים של המשפחה הישראלית. פגשנו משפחות מכל הארץ שבחרו בבלות יום באירועים הייחודיים בנוף ובאווירה המצוינים שיש לנו להציע".

חול המועד בנימין פסטיבל גיבורי התנ"ך בנימין הסתיים בהצלחה: מעל 40 אלף איש גדשו את אתרי התיירות השונים ופגשו את דמויותיהם המרתקות של אלישע הנביא, אברהם אבינו, חנה, שמואל וגם את שארה בת אפרים. חניוני הפיקניק והמעיינות התמלאו במטיילים רבים שהגיעו לחגוג את חג הסוכות בטבע למרות מזג האוויר ההפכפך, שהיה קיצי ברובו וגשום בחלקו. לאתר שילה הקדומה הגיעו למעלה מ-8,000 מטיילים שנהנו מפעילות הרחוב המקראי וממלאכות קדומות כמו קדרות, קליעת סלים, דריכת ענבים, וכתיבה בכתב עברי קדום על חרסים (1). מרתון התנ"ך הבינלאומי מראש העין לשילה הקדומה משך אליו למעלה מ-3,000 רצים מכל העולם שהשתתפו במקצים השונים וכן, עוד אלפי מבקרים ובני משפחות הרצים שהצטרפו להפנינג סיום המרתון הסטגוני שהתקיים בשילה הקדומה.

חול המועד בגוש עציון במועצה אזורית גוש עציון מברכים על חג סוכות מוצלח במיוחד, כשעשרות אלפי מבקרים פקדו את אתרי התיירות. רבים הגיעו למוציג האור קולי החדש באמת הביאר, אלפי אנשים נהרו אל מרכז המבקרים בכפר עציון וההרודיון בהם התקיימו פעילויות לילדים, הצגות וקטעי משחק, ומספרים דומים רשם פארק האקסטרים ב"חוות ארץ האיילים". מכון צומת בשיתוף משרד המדע פתח את שעריו בחינם ולמקום הגיעו כ-2,000 משתתפים (2), פסטיבל העפיפונים בפני קדם עם מופע השקיעה של שלושי שבת משך אליו כ-4,500 מבקרים ביניהם גם השר **זאב אלקין**. כ-500 משתתפים ב-3 קבוצות סיירו בחג במתחם ארמונות הרודוס בירחו. הטיול בהובלת מדריכי בית ספר שדה כפר עציון החל בכניסה ליישוב מצפה יריחו וארך 6 שעות. ראש מועצת הגוש

עורך: אלנת זכריה **פרסום מודעות:** נדב מלכה 052-5665052 nadav@myesha.org.il
הפצה: מקור ראשון - יוסי 052-8908518 **עיצוב:** מ. פלדמן, תקוה דגן, אסף קרדש
תמונות: מירי צחי, תיירות שומרון, עודד בן משה, יפעת יוגב - עננה בע"מ, תיירות גוש עציון, אליהו ינאי, תיירות חבל בנימין, ניר עמוס **הפקה:** יש שחר **הפקות** בע"מ
לתגובות: perla@myesha.org.il אין המערכת אחראית לתוכן המודעות

המוציא לאור: **מועצת יש"ע**
 מועצת היישובים היהודיים רמת הגולן 55, ירושלים
 טלפון 02-6211999 פקס 02-6516662
ביהודה שומרון וחבל עזה
 www.myesha.org.il